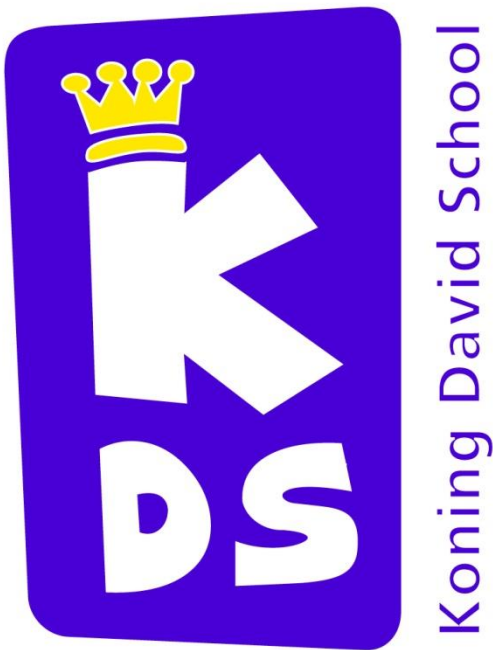

Pestbeleid

Koning David School
Ceelman van Ommerenweg 5
6711 JD Ede
0318 - 616098

Vooraf

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Pesten op school is al jarenlang een onderwerp dat in de belangstelling staat, zowel in onderzoek als in de praktijk van het onderwijs. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) wil scholen wettelijk verplichten om pesten te bestrijden.

Dit protocol hebben wij opgesteld met als doel: alle kinderen voelen zich in de basisschoolperiode vrij en veilig en kunnen zich optimaal ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken en consequent toe te passen, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen wij alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan.

N.B.:

Gedurende de Tussen Schoolse Opvang geldt hetzelfde protocol. Tevens wordt daar gebruik gemaakt van het reglement TSO, in te zien op school.

Wat is pesten?

Definitie van pesten:

Pesten is het systematisch, langdurig en herhaaldelijk lastigvallen van iemand met de bedoeling de ander pijn te doen. Degene die gepest wordt is altijd dezelfde persoon, het pestgedrag richt zich op een bepaald kind. Er is bij pesten sprake van een machtsverschil tussen de pester en het slachtoffer.

Er zijn 3 basale kenmerken van pesten:

- 1. De dader heeft de bedoeling iemand leed te berokkenen (intentie).*
- 2. Het pesten vindt herhaaldelijk en over een langere periode plaats (herhaling over tijd).*
- 3. Er is een verschil in macht tussen dader en slachtoffer (machtsverschil).*

De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest. Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

SIGNALEN van pesten kunnen o.a. zijn;

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven
- Beledigen, roddelen en uitlachen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achterna rijden
- Naar het huis van het slachtoffer gaan
- Bezittingen afpakken
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

OORZAKEN van pestgedrag kunnen o.a. zijn;

- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt
- Gebrek aan zelfvertrouwen
- Verharding binnen samenleving (ik-cultuur)
- Door digitalisering wordt anoniem pesten gemakkelijker.

H2. Het verschil tussen pesten en plagen

Pesten en plagen lijken in eerste instantie erg op elkaar, maar toch is het verschil daartussen groot. Degene die gepest wordt is altijd dezelfde persoon, het pestgedrag richt zich op een bepaald kind, bewust wordt diegene gekleineerd. Deze persoon die geselecteerd wordt is "zwakker" dan de ander en niet in staat zich te verdedigen. Er is bij pesten altijd sprake van een machtsverschil tussen de pester en het slachtoffer.

Plagen is van korte duur, iemand roept spontaan iets naar een willekeurig persoon. Deze persoon neemt niet per definitie een lagere positie in en het plagen richt zich niet elke keer op dezelfde persoon. Omdat er bij plagen geen sprake is van een machtsverschil kan de ander makkelijk terug plagen. Plagen is onschuldiger in tegenstelling tot pesten.

Pesten:

1. Langdurig en herhaaldelijk
2. Vaak in groepsverband
3. Machtsongelijkheid
4. Steeds gericht op dezelfde persoon

Plagen:

1. Van korte duur
2. Niet in groepsverband
3. Gelijkwaardig
4. Geen vast doelwit

H3. Vormen van pesten

Verbaal:

- Vernederen, schelden, dreigen.
- Belachelijk maken, uitlachen bij lichaamskenmerken of bij verkeerde antwoord in de stamgroep.
- Kinderen een bijnaam geven.
- Samenzweren tegen een bepaald kind.

Fysiek:

- Trekken en duwen.
- Schoppen en slaan.
- Krabben, bijten en haren trekken.

Intimidatie:

- Een kind achterna blijven lopen of een kind ergens opwachten.
- Iemand in de val laten lopen of de doorgang versperren.
- Een kind dwingen bepaalde handelingen te verrichten.

Isolatie:

- Uitsluiten: een kind mag niet meedoen met spelletjes, niet meelopen naar huis en wordt niet uitgenodigd op feestjes.

Stelen of vernielen van bezittingen:

- Afpakken van schoolspullen, kleding of speelgoed.
- Beschadigen en kapot maken van spullen.

Cyberpesten/digitaal pesten:

- Pesten via media.
- Dader blijft vaak anoniem en kan indringender pesten.
- Vernederende boodschappen versturen via chat of sociale platformen.
- Jaarlijks wordt er tijdens projectweek aandacht besteed aan cyberpesten

H4. Betrokkenen

Het gepeste kind:

Sommige kinderen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben. Kinderen worden gepest in situaties waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen, dus in onveilige situaties. Veel kinderen die worden gepest hebben een beperkte weerbaarheid. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep, ze durven weinig of niets te zeggen omdat ze bang zijn om uitgelachen te worden. Deze angst en onzekerheid worden verder versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het gepeste kind in een vicieuze cirkel komt.

De pester:

Kinderen die pesten zijn vaak de sterkeren in hun stamgroep. Pesters lijken in eerste instantie populair te zijn in hun stamgroep, maar ze dwingen hun populariteit in de groep af door te laten zien hoe sterk ze zijn en wat ze allemaal durven. Van binnen zijn ze vaak onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken. Pesters krijgen vaak andere kinderen mee, want wie mee doet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Het komt regelmatig voor dat een pester een kind is dat in een andere situatie zelf slachtoffer is of was. Om te voorkomen weer het mikpunt van pesten te worden, kan een kind zich bijvoorbeeld in een andere omgeving dan die van zijn slachtofferrol, vervolgens als pester gaan opstellen en manifesteren.

De meelopers en andere kinderen:

Meelopers zijn kinderen die incidenteel meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in hun populariteit mee te liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen. De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest, ze voelen zich wel vaak schuldig dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of hulp inschakelen. Kinderen die pestgedrag signaleren en dit bij de leerkracht aangeven vervullen een belangrijke rol. Zodra andere kinderen het gepeste kind te hulp komen kan de situatie aanzienlijk veranderen. Het pesten wordt dan al direct minder vanzelfsprekend en draagt bovendien grotere risico's met zich mee.

H5. Gevolgen van pesten

Pesten heeft zowel voor het slachtoffer als voor de pester nadelige gevolgen, niet alleen op het moment zelf maar ook op de lange termijn. Een derde groep die ook nadelige gevolgen van pesten ondervindt is de groep kinderen die zelf niet pesten of gepest worden maar die hier wel getuige van zijn geweest.

Slachtoffer:

De gevolgen van pesten zijn ernstig. De slachtoffers van pesten zijn meestal zeer ongelukkig en hebben weinig zelfvertrouwen. Slachtoffers gaan zichzelf door het pesten minder leuk vinden, vertrouwen hun leeftijdsgenoten niet en zijn bang om naar school te gaan. Die gevoelens kunnen leiden tot verder isolement en diepe depressie en nog meer pestgedrag uitlokken. Kinderen die gepest worden hebben vaker last van psychosomatische klachten als hoofdpijn, slaapproblemen, bedplassen en vermoeidheid. Het psychische welbevinden van de slachtoffers wordt zodanig aangetast dat hun sociale, emotionele en cognitieve ontwikkeling belemmerd wordt.

Pester:

De gevolgen van pesten zijn op de korte termijn nog niet negatief. Zolang ze op school zitten kunnen ze zich vaak goed staande houden. De schoolprestaties zijn beter dan die van de gepeste kinderen en hun populariteit en zelfwaardering zijn ook groter. Op de lange termijn kunnen pesters echter wel sociale problemen krijgen. Wanneer het pestgedrag niet aangepakt wordt, denkt de pester dat het gedrag getolereerd wordt. De pester leert dat hij/zij door middel van agressie, geweld of bedreigingen zijn/haar zin kan krijgen.

Omstanders:

Pesten heeft ook een negatieve uitwerking op de omstanders. Kinderen die het pesten van dichtbij meemaken, voelen zich bang of worden wantrouwend. Ze kunnen zich schuldig gaan voelen dat ze niet ingegrepen hebben. De sfeer op school wordt verpest, wat niet ten goede komt aan het leren van de leerlingen.

H6. Pestprotocol

6.1 Uitgangspunten

Een pestprotocol kan alleen functioneren als aan bepaalde voorwaarden is voldaan.

- Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen; leerkrachten, leerlingen, ouders, onderwijsondersteunend personeel en overblijfmeeuwerkers.
- De school is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
- Leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel moeten pesten kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
- De school dient te beschikken over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt (het pestprotocol)
- De school ontplooit preventieve activiteiten.
- Op school is een contact/vertrouwenspersoon aangesteld.

6.2 Signalering

De school zal alert zijn en reageren op signalen die zij vanuit observaties opvangt:

- Reacties van het gepeste kind (huilen, klagen, afzonderen).
- Reacties van klasgenoten.
- Observaties (klas/schoolplein).
- Berichten van ouders door gesprekken of klachten.
- Lichamelijke signalen.
- Niet meer naar school willen.
- Geen kinderen mee naar huis nemen en nooit door anderen worden gevraagd.
- Achterblijvende of verslechterende schoolprestaties.
- Slaapproblemen.
- Thuis of op school prikkelbaar, verdrietig of boos zijn.

6.3 Vijf Sporenaanpak

Door het protocol te volgen ontstaat een samenwerking tussen leerkracht, pester, gepeste, overige klasgenoten en ouders. Deze vorm van samenwerken wordt de **Vijf Sporenaanpak** genoemd.

1. De algemene verantwoordelijkheid van de school:

- De school zorgt dat de directie, leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten.
- De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo goed mogelijk is.

2. Het bieden van steun aan het kind dat gepest wordt:

- Naar het kind luisteren en zijn probleem serieus nemen.
- Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.
- Samen met het kind werken aan oplossingen.
- Indien nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaar te worden.
- Zorgen dat het kind zich veilig voelt; uitleggen wat jij als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen.
- Zorgen voor vervolgesprekken.

3. Het bieden van steun aan de pester:

- Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.
- Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.
- Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden, door grenzen te stellen en daar consequenties aan te verbinden.
- Zorgen dat het kind zich veilig voelt; uitleggen wat jij als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen.
- Zorgen voor vervolgesprekken.

4. Het betrekken van de middengroep bij het probleem:

- Met de kinderen praten over pesten en hun eigen rol daarbij.
- Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over hoe zij zelf kunnen bijdragen aan de oplossingen.
- Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

5. Het bieden van steun aan ouders:

- Ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen.
- Ouders op de hoogte houden van pestsituaties.
- Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken. Zowel op school als vanuit de thuissituatie.
- Indien nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

6.4 Pestreglement

In het pestreglement staan alle schoolafspraken beschreven voor de kinderen van de Koning David School. Dit pestreglement wordt hieronder weergegeven.

1. Iedereen mag er zijn! Respecteer elkaar.
2. Behandel de ander zoals je zelf behandeld wilt worden.
3. Wij zorgen goed voor elkaar; elkaars spullen, de school en de schoolomgeving.

Hieruit volgen een aantal belangrijke deelregels die in iedere stamgroep zichtbaar zijn:

1. Wees netjes en beleefd zodat je het goede voorbeeld geeft
2. Iedereen doet hier zijn best en dat respecteert de rest
3. Heeft een ander kind verdriet, help hem dan als je dit ziet
4. Iedereen voelt zich op zijn best, wanneer niemand wordt gepest
5. Zeg ik STOP, hou dan op
6. Wie rent hierbinnen moet opnieuw beginnen
7. In de klas en in de hal, zachtjes praten overal
8. Wees zuinig op het materiaal, want het is van ons allemaal

Om het pestreglement te integreren binnen een school en het op een manier te laten functioneren zoals het bedoeld is, zullen er een aantal stappen ondernomen moeten worden:

1. De schoolafspraken worden aan het begin van ieder schooljaar in alle stamgroepen besproken.
2. Iedere regel wordt aangehaald en we geven daarbij zelf voorbeelden.
3. Alle kinderen (5 t/m 8) vullen jaarlijks de pestvragenlijst anoniem in (zie bijlage).
4. Het pestbeleid wordt opgenomen in de schoolgids.

6.5 Signaleren pesten

Wanneer er pesten wordt gesignaleerd dan nemen wij de volgende stappen:

Stap 1: Informatie verzamelen

Doel: een beeld krijgen van de situatie

- Acties:** Nadat de leerkracht het signaal heeft ontvangen, wordt gestart met het verzamelen van informatie zoals:
- Gesprek met het gepeste kind
 - Gesprek met de pester
 - Gesprek binnen de groep
 - Observaties in vrije situaties, bijv. op het schoolplein
 - Melden vermoedens pestgedrag aan team (denk aan IB-er/directie/contactpersoon)
 - Gesprek met ouder(s)/verzorger(s), wanneer het pesten niet ophoudt
 - De pestcoördinator kan ook interviews houden in de stamgroep

Stap 2: Eenvoudige concrete maatregelen

Doel: voorkomen dat pesten structureel wordt.

- Acties:** Als de informatie is verzameld, wordt bepaald wat voor concrete maatregelen genomen worden om het pesten te stoppen en te voorkomen dat het een structureel karakter krijgt. Dit wordt besproken in de bouwvergadering. De volgende stappen kunnen worden genomen:
- Veranderen van plek in de klas
 - Dagelijks – wekelijks een gesprekje met de kinderen
 - Voor- en nabespreken van de pauze
 - Voorkomen bij de gymles dat leerlingen zelf groepjes samenstellen en dat er bepaalde leerlingen als laatste overblijven
 - Zorg dat het gepeste kind bij groepswork ingedeeld wordt in een positief samenwerkend groepje

Stap 3: Aanpak probleem op groepsniveau

Doel: stamgroepklimaat verbeteren

- Acties:** Regels afspreken. De afspraken zoveel mogelijk uit de kinderen zelf laten komen. Dan zijn het hun regels en kun je de kinderen, bij het overtreden van de afspraken, op hun eigen verantwoordelijkheid aanspreken. Suggesties:
- Toleer geen vervelende opmerkingen naar en over elkaar
 - Let op dat kinderen naar elkaar luisteren en iedereen aan het woord kan komen
 - Spreek met kinderen af dat zij niet op een vervelende manier aan elkaar zitten
 - Spreek met de kinderen af dat zij niet ongevraagd aan elkaars spullen komen
 - Lesmateriaal gebruiken ter verbetering van de sfeer (groepsvormende spelletjes, samenwerkingsspelletjes, etc.), tevens intensief inzetten van de SEO-methode en het Coole kikker project in de bovenbouw.

Stap 4: Alle ouders informeren over de groeps-/schoolafspraken

Stap 5: Na 8 weken wordt er geëvalueerd met de stamgroep, collega's en betrokken ouders.

6.6 Pestproblematiek met een structureel karakter

Wanneer de bovenstaande cyclus van 8 weken is doorlopen maar het pestprobleem nog steeds aanwezig is, zal het probleem schoolbreed aangepakt moeten worden.

Stap 1: Inbreng signaal structurele pestproblematiek in het team

Doel: het hele team betrekken bij de aanpak van structurele pestproblematiek met als doel verbetering van de stamgroepsfeer en versterking van het gevoel van veiligheid in de stamgroep en school.

Stap 2: De oriëntatiefase: beeldvorming stamgroepklimaat

Doel: Middels informatie via diverse kanalen een duidelijk beeld verkrijgen van de wijze waarop het kind en de ouders de pesterijen ervaren. De ouders van de direct betrokkenen worden serieus betrokken en voelen zich gehoord.

Acties: Inwinnen van informatie op individueel niveau:

- Middels een gesprek met ouders (en kind)
- Gesprek met collega's
- Indien nodig worden de ouders van de direct betrokkenen hulp en/of advies van externe instanties aanbevolen

Inwinnen informatie op stamgroepniveau. Leerkracht brengt het stamgroepklimaat in kaart m.b.v.

- Eigen observaties, ook in vrije situaties, bijv. tijdens het spelen op het schoolplein
- Of een groepsociogram

Alle gesprekken met ouders en externe instanties worden gevoerd door de leerkracht, schoolleider en/of intern begeleider. Daarna volgt de terugkoppeling naar het team.

Stap 3: Teamoverleg: brainstormen suggesties breed van aanpak

Doel: Middels een probleemanalyse worden aanknopingspunten verkregen voor het bedenken van een plan van aanpak van de pestproblematiek. Gezamenlijk werken aan een plan van aanpak bevordert de onderlinge betrokkenheid en vergroot de draagkracht van het team. Afspraken worden doelmatiger nageleefd.

Acties: *Uitgangspunt: wat is er aan de hand?*

Aan de hand van de ingebrachte gegevens kan het team mogelijk oorzaken van de pestproblematiek aanwijzen.

En wat gaan we er aan doen?

Suggesties voor een plan van aanpak op stamgroepniveau en schoolbreed niveau. Gezamenlijk worden zoveel mogelijk suggesties aangedragen voor de aanpak van de pestproblematiek.

Enkele suggesties om het stamgroepklimaat te verbeteren:

Stamgroepniveau

De betrokken leerkracht en de IB-er maken op grond van de voorstellen een plan van aanpak binnen de stamgroep. Dit plan sluit aan bij de bestaande stamgroepsituatie.

Uitgangspunt is dat de leerlingen samen verantwoordelijk zijn voor de sfeer in hun stamgroep. Enkele suggesties:

- Tolereer niet dat leerlingen vervelende, kwetsende opmerkingen naar en over elkaar maken
- Benoem wat er gebeurt, dit geeft duidelijkheid
- Let op dat kinderen naar elkaar luisteren en iedereen aan het woord kan komen
- Kies lesmaterialen ter verbetering van de sfeer

Schoolniveau

Het team maakt gezamenlijk een keuze voor strategieën die schoolbreed uitgevoerd zullen worden. Te denken valt aan:

- Concrete afspraken over gedragsregels die schoolbreed gelden
- Spreek met elkaar af één lijn te trekken bij het actieve toezicht op het schoolplein
- Spreek kinderen aan op hun negatieve gedrag in de omgang met elkaar
- Beloon kinderen voor hun positieve sociale gedrag
- Maak afspraken omtrent de gezamenlijke naleving van de afspraken door teamleden en leerlingen

Stap 4: Ouder(s)/verzorger(s) informeren

Doel: Het stimuleren van de betrokkenheid van de ouder(s)/verzorger(s) bij het plan van aanpak op school en hen vragen hierover met hun kind(eren) te praten.

Actie: Eventueel worden ouder(s)/verzorger(s) ingelicht over de activiteiten en afspraken op stamgroep- en schoolniveau die in het kader van de aanpak van de pestproblematiek worden uitgevoerd.

Stap 5: Evaluatie van het team

Doel: feedback geven en krijgen over de uitgevoerde interventies en advisering omtrent vervolg aanpak aan de verschillende betrokkenen.

Actie:

- In het team worden de bevindingen en resultaten van de interventies besproken. Op grond hiervan wordt bekeken welke activiteiten zinvol zijn geweest en effectief bleken. Indien nodig wordt opnieuw nagedacht over nieuwe mogelijkheden om problemen verder aan te pakken.
- Indien nodig: externe deskundigheid inroepen. (bijv. extern contactpersoon)
- De ouders krijgen feedback in de vorm van een mondelinge toelichting of via een schrijven.

Stap 6: Pestcontract

Indien de boven gaande stappen niet zorgen voor een positieve verbetering bij de pester, zal er overgegaan worden tot het ondertekenen van een pestcontract.

Doel: ouders, directie, leerkracht en leerling ondertekenen de gestelde regels en accepteren de vastgestelde consequenties.

Actie:

- Directie nodigt ouders en leerling uit voor een gesprek. Hierin worden ondernomen acties en het aanhoudende pestgedrag besproken.
- Pestcontract wordt opgesteld en ondertekend.
- Eens in de 3 weken gedurende 9 weken zijn er evaluatiegesprekken met leerkracht, ouders en leerling. De leerkracht informeert de directie, ib-er en contact/vertrouwenspersoon hierover.

Stap 7: Contractbreuk

Bij contractbreuk worden de vervolgstappen bepaald in overleg met leerkracht, directie en contactpersoon. Eventueel wordt het probleem op bestuursniveau besproken.

6.7 Hulpmiddelen

1. Gevoelsmeter: Leerlingen geven na iedere pauze m.b.v. een wasknijper aan wat hun gevoel is:
 - Ik voel me fantastisch
 - Ik voel me goed
 - Ik zit lekker in mijn vel
 - Ik voel me oké
 - Ik voel me verdrietig
 - Ik voel me ontevreden
 - Ik voel me boos

2. Pestvragenlijst

Stamgroep:

(zet een kruisje wat het beste past bij jouw gevoel)

	Onveilig	Soms veilig	Gaat wel	Veilig	Heel veilig
1. Zo voel ik me in de stamgroep					
2. Zo voel ik me op de speelplaats					
3. Zo voel ik me onderweg van en naar school					

4. Hoe vaak schoppen, slaan of duwen kinderen jou?

- elke dag
- vaak
- soms
- bijna nooit
- nooit

5. Hoe vaak zeggen kinderen gemene dingen tegen jou?

- elke dag
- vaak
- soms
- bijna nooit
- nooit

6. Als je dit schooljaar gepest bent aan wie heb je het dan verteld?

- ik ben niet gepest
- aan mijn vader of moeder
- aan mijn zus of broer
- aan de juf of meester
- aan een vriend of vriendin
- aan niemand

7. Hoe vaak pest je zelf iemand anders?

- elke dag
- vaak
- soms
- bijna nooit
- nooit

8. Je mag de namen opschrijven van kinderen die (vaak) gepest worden:

.....

.....

.....

.....

9. Je mag de namen opschrijven van kinderen die (vaak) anderen pesten:

.....

.....

.....

.....

Gesprekken met betrokkenen

Leidraad voor een gesprek met de gepeste leerling

Feiten

- Klopt het dat je gepest wordt? (H)erkenning van het probleem
- Door wie word je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer?)
- Waar word je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer plekken)
- Hoe vaak word je gepest?
- Hoe lang speelt het pesten al?
- Weten je ouders en/of andere personen dat je gepest wordt?
- Wat heb je zelf tot nu toe aan het pesten proberen te doen?
- Zijn er anderen die jou wel eens proberen te helpen?

Aanpak

Zodra de situatie in kaart gebracht is zal er een plan van aanpak met de gepeste leerling worden gemaakt.

- Hoe communiceert de leerling met anderen?
- Welke lichaamstaal speelt een rol?
- Hoe gaat de leerling om met zijn/haar gevoelens en hoe maakt hij/zij deze kenbaar aan anderen?

- Heeft de leerling genoeg vaardigheden om weerbaarder gedrag te tonen naar de pester?

Leidraad voor een gesprek met een leerling die pest

Het doel van het gesprek met een leerling die pest is drieledig:

- De leerling confronteren met het gedrag en de gevolgen hiervan
- Achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen
- Afspraken maken over het gewenste gedrag (pestreglement)

Tijdens een gesprek met de leerling die pest, wordt het concrete gedrag van de pester besproken en gezamenlijk gezocht naar oplossingen om het gedrag positief te veranderen. De afspraken die gemaakt worden kunnen op het gespreksformulier geschreven worden. De datum van de afspraak en het vervolgesprek kunnen ook aangegeven worden op het formulier.

Voorbeeld van het gespreksformulier

Gesprek met: (leerling) en(leerkracht)		
Datum gesprek	Afspraken	Datum vervolgesprek

H7. Bijlagen

7.1 Preventie programma op de Koning David School

Hele school:

Signaleren via ZIEN en KIJK observaties (stamgroep 1/2). Dit vullen we 2 keer per schooljaar in.

In de school en in de stamgroepen hangen de 8 schoolregels, die worden met de kinderen besproken en krijgen een vervolg in de stamgroepregels die worden opgesteld per stamgroep.

Bij de start van ieder schooljaar, tijdens het W.O-thema Samenleven, worden er gezamenlijke stamgroepregels opgesteld. Die worden zichtbaar opgehangen in iedere stamgroep.

Na iedere vakantie is er een stamgroepvergadering ingepland. Hierin worden alle problemen binnen en buiten de stamgroep besproken. Belangrijke punten worden meegenomen naar de kinderraad.

Groep 7-8:

In groep 7-8 wordt er bij iedere start van het schooljaar gewerkt met het Coole Kikker-project. Hierbij gaat het vooral om groepsvorming en het bespreken van stamgroeperegels. Tijdens dit project wordt er gewerkt aan de volgende *hoofdregels*:

1. *Iedereen mag er zijn! Respecteer elkaar.*
2. *Behandel de ander zoals je zelf behandeld wilt worden.*
3. *Wij zorgen goed voor elkaar, elkaars spullen, de school en de schoolomgeving.*

Hieruit volgen een aantal belangrijke deelregels:

1. Wij letten op ons taalgebruik.
2. Wij vragen het eerst als we spullen van een ander willen gebruiken.
3. Wij noemen elkaar bij de voornaam; wij gebruiken geen bijnaam.
4. Wij zeggen het tegen de juf of meester als jijzelf (of iemand anders) gepest wordt. Dat is geen klikken.
5. Wij lachen met elkaar en niet om elkaar.
6. Wij raken een ander niet aan als de ander dat niet wil.
7. Wij doen niets bij de ander, waarvan wijzelf ook niet willen dat het bij ons gebeurt.

(In geval van pestgedrag in groep 5-6 kan het Coole Kikker-project ook worden ingezet.)

7.2 Adviezen voor ouders

- Neem het probleem serieus; het kan ook uw kind overkomen.
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem.
- Praat met uw kind over school, over de relaties in de klas, over wat leerkrachten doen en hoe zij straffen. Vraag hen ook af en toe of er in de klas wordt gepest.
- Corrigeer uw kind als het voortdurend anderen buitensluit.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf en voor anderen opkomen.
- Oordeel niet in bijzijn van uw kind (t.o.v. het eigen kind of andere kinderen)

7.3 Handige Websites

www.digibewust.nl

Een informatieve site van het Ministerie van Economische zaken, over het veilig gebruik van internet.

www.pestten.net

Voor en door slachtoffers. Opgericht door Bob van der Meer.

www.pestweb.nl

Pestweb biedt kinderen en jongeren die gepest worden hulp via chat, mail of telefoon. Ze beantwoorden vragen, geven advies en bieden een luisterend oor aan leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs. Daarnaast bieden zij ouders en leerkrachten advies en ondersteuning in het omgaan met kinderen die gepest worden. Verder is op deze website veel informatie te vinden over pesten.

www.ppsi.nl

PPSI is het expertisecentrum op het gebied van het voorkomen en bestrijden van seksuele intimidatie en seksueel misbruik in het onderwijs. Je kunt er ook terecht voor informatie over pesten, agressie, geweld, discriminatie en racisme.

www.schoolenveiligheid.nl

Centrum School en Veiligheid van het APS verzamelt en verspreidt informatie en deskundigheid op het gebied van schoolveiligheid.

www.stopdigitaalpesten.nl

Campagne van SIRE (Stichting Ideële Reclame)

7.4 Gedragscode gebruik Sociale Media SKOVV

1. Inleiding

Sociale media zoals Hyves, Twitter, Facebook, YouTube en LinkedIn zijn nuttige moderne communicatiemiddelen en bieden de mogelijkheid om te laten zien dat je trots bent op je school en kunnen een bijdrage leveren aan een positief imago van de Stichting Katholiek Onderwijs Veluwe-Vallei (SKOVV) en de bijbehorende scholen. Van belang is te beseffen dat je met berichten op sociale media (onbewust) de goede naam van de school en betrokkenen ook kunt schaden. Om deze reden vragen wij om bewust met de sociale media om te gaan.

Essentieel is dat, net als in communicatie in de normale wereld, de onderwijsinstellingen en de gebruikers van sociale media de reguliere fatsoensnormen in acht blijven nemen en de nieuwe mogelijkheden met een positieve instelling benaderen.

SKOVV vertrouwt erop dat zijn medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en andere betrokkenen verantwoord om zullen gaan met sociale media en heeft dit protocol opgezet om een ieder die bij de Koning David School betrokken is of zich daarbij betrokken voelt daarvoor richtlijnen te geven.

2. Uitgangspunten

- SKOVV onderkent het belang van sociale media.
- Dit protocol draagt bij aan een goed en veilig school- en onderwijsklimaat.
- Dit protocol bevordert dat de instelling, medewerkers, leerlingen en ouders op de sociale media communiceren in het verlengde van de missie en visie van de onderwijsinstelling en de reguliere fatsoensnormen. In de regel betekent dit dat we respect voor de school en elkaar hebben en iedereen in zijn waarde laten.
- De gebruikers van sociale media dienen rekening te houden met de goede naam van SKOVV en de school en van een ieder die betrokken is bij de school.
- Het protocol dient de onderwijsinstelling, haar medewerkers, leerlingen en ouders tegen zichzelf en anderen te beschermen tegen de mogelijke negatieve gevolgen van de sociale media.

3. Doelgroep en reikwijdte

- Deze richtlijnen zijn bedoeld voor alle betrokkenen die deel uitmaken van de schoolgemeenschap, dat wil zeggen medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en mensen die op een andere manier verbonden zijn aan SKOVV en de Koning David School.
- De richtlijnen in dit protocol hebben betrekking op schoolgerelateerde berichten of wanneer er een overlap is tussen school, werk en privé.

Zie in dit verband ook hetgeen opgenomen is in hoofdstuk 4B: "Voor medewerkers".

4. Sociale media in de school

A Voor alle gebruikers (medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers)

- Het is niet toegestaan om tijdens de lessen actief te zijn op sociale media, tenzij door de schoolleiding, respectievelijk leraren, hiervoor toestemming is gegeven.
- Het is betrokkenen toegestaan om kennis en informatie te delen, mits het geen vertrouwelijke of persoonlijke informatie betreft en andere betrokkenen niet schaadt.
- De betrokkene is persoonlijk verantwoordelijk voor de inhoud welke hij of zij publiceert op de sociale media.
- Elke betrokkene dient zich ervan bewust te zijn dat de gepubliceerde teksten en uitlatingen voor onbepaalde tijd op internet openbaar zullen zijn, ook na verwijdering van het bericht.
- Het is niet toegestaan om foto-, film- en geluidsopnamen van school gerelateerde situaties op de sociale media te zetten, tenzij betrokkenen uitdrukkelijk toestemming voor plaatsing hebben gegeven.
- Het is medewerkers niet toegestaan om 'vrienden' te worden met leerlingen op sociale media. Ook t.a.v. ouders van leerlingen is dit niet wenselijk en dient in ieder geval grote terughoudendheid te worden betracht.
- Alle betrokkenen nemen de fatsoensnormen in acht. Als fatsoensnormen worden overschreden (bijvoorbeeld: mensen pesten, kwetsen, stalken, bedreigen, zwartmaken of anderszins beschadigen) dan neemt de onderwijsinstelling passende maatregelen. Zie ook: "Sancties en gevolgen voor medewerkers en leerlingen".

B. Voor medewerkers

Medewerkers hebben een bijzondere verantwoordelijkheid bij het gebruik van sociale media: privémeningen van medewerkers kunnen eenvoudig verward worden met de officiële standpunten van de onderwijsinstelling.

- Indien een medewerker deelneemt aan een discussie die (op enigerlei wijze) te maken heeft met SKOVV of de Koning David School dan dient de medewerker te vermelden dat hij/zij medewerker is van de Koning David School.
- Als een dergelijke online communicatie dreigt te ontsporen dient de medewerker direct contact op te nemen met zijn/haar leidinggevende om de te volgen strategie te bespreken.
- Bij twijfel of een publicatie in strijd is met deze richtlijnen, neemt de medewerker contact op met zijn/haar leidinggevende.
- Het is de medewerker toegestaan om school gerelateerde onderwerpen te publiceren mits het geen vertrouwelijke of persoonsgebonden informatie over de organisatie, de school, zijn medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en andere betrokkenen betreft. Tevens mag de publicatie de naam van de organisatie of school niet schaden.
- Indien de medewerker privé over de Koning David School publiceert, dient hij/zij het bericht te voorzien van de mededeling dat de standpunten en meningen in dit bericht de eigen persoonlijke mening zijn en los staan van eventuele officiële standpunten van SKOVV of de Koning David School. Verder meldt de medewerker dat hij of zij niet verantwoordelijk is voor de inhoud en uitlatingen van derden.

5. Sancties en gevolgen voor medewerkers en leerlingen

- Medewerkers die in strijd handelen met dit protocol maken zich mogelijk schuldig aan plichtsverzuim conform de COA Primair Onderwijs. Alle correspondentie omtrent dit onderwerp wordt opgenomen in het personeelsdossier.

- Afhankelijk van de ernst van de uitlatingen, gedragingen en gevolgen worden naar medewerkers toe rechtspositionele maatregelen genomen welke variëren van waarschuwing, schorsing, berisping, ontslag en ontslag op staande voet.
- Leerlingen en/of ouders/verzorgers die in strijd met dit protocol handelen maken zich mogelijk schuldig aan verwijtbaar gedrag. Alle correspondentie omtrent dit onderwerp wordt opgenomen in het leerlingendossier.
- Afhankelijk van de ernst van de uitlatingen, gedragingen en gevolgen worden naar leerlingen en/of ouders/verzorgers toe maatregelen genomen welke variëren van waarschuwing, schorsing en verwijdering van school.
- Indien de uitlating van leerlingen, en/of ouders/verzorgers en medewerkers mogelijk een strafrechtelijke overtreding inhoudt, zal door SKOVV of de school aangifte bij de politie worden gedaan.

Ede, versie mei 2018